

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԴԵՊՓ

Ելեաբախան հեռագրայ լեայ նոր խնդրաբանիս :

ԼՈՄԳԱՐՏՈՑ ու ՎԵՆԵՏԿՈՑ Թագաւորութեան մէջ՝ ինչպէս ուրիշ շատ երկիրներ, եղած եւեքարական հեռագրայ Թելէրը ինչուան հիմա չորգեկառաց երկթէ ճամբաներուն երկու քովէն բարձր ցիցերու վրայ առնուած էին . բայց որովհետեւ աս ճամբաներուն շատը մշակուած երկիրներու մէջէն ալ կանցնին, որպէս զի կարենան աւելի ուղիղ ճամբայ բռնել, նոյն տեղի գեղացիները աս պղնձէ Թելէրը սատանայական հնարք մը կարծելով, և իրենց արտերուն պաղաբերութեանը մնասակար, երբեմն երբեմն աս Թելէրս կը կտրին ու կապականէին, անանկ որ հեռագիրը չէր կրնար բանիլ . տէրութիւնը շատ անգամ խիստ օրէնքներ հրատարակեց աս տգիտութենէ առաջ եկած չարեաց գէմ, բայց քիչ օգուտ եղաւ անոնց նախապաշարմունքը վերցնելու : Իսկ մօտերս նոր կանոնադրութիւն հաստատուեցաւ՝ որ ինչուան հիմա եղած և ասկէ ետեւ շինուելու հեռագրայ Թելէրը գետնի տակէ հաղորդուին . և որպէս զի մագնիսական հոսանուսը հողին մէջ գտուած մետաղային նիւթերու հետ հաղորդուելով չտկարանայ, պղնձի Թելէրը Կաթիւն քէրս ըսուած տեսակ մը խիժով պատին որով չեն ալ ժանգոտիր :

Աղալէ քննէ :

ԿԸՍԵՆ Թէ Անգղիայի մէջ շատ հնարագէտ մարդիկ անցեալ տարուան արուեստից համաշխարհական հանգիստարանէն օրինակ առնելով՝ ապակէ ընդարձակ շէնքեր կը շինեն, ամէն տեսակ բանի գործածութեան համար, որովհետեւ քարու կիր շէնքերէն աւելի աժան կ'ըլլայ, շուտով կը շինուի ու կը գործածուի, և հարկ եղած ատեն կրնայ տեղէ տեղ ալ փոխադրուիլ : Աս տեսակ ապակէ շէնքերու մէջ երևելի է Պ . Լաուֆրտ անունով մէկուն շինել տուած գոմը որ 96 ոտք երկայնք ու 18 ոտք լայնք ունի . ինքը կ'ըսէ Թէ աս Թափանցիկ շէնքը կենդանեաց առողջութեան վրայ ալ մեծ տարբերութիւն կ'ընէ, ինչպէս որ յայտնի է լուսոյ ազդեցութիւնը անասնոց ու բուսոց վրայ : Ասկէց զատ նոյն տեղը կրնայ ծառայել նաեւ բուսոց ջերմանոցի տեղ, ձմերուան մէջ սակաւագիւտ բանջարներն ու ստուղները հասցնելու և ծաղիկ դարմանելու համար, ան ալ առանց կրակ վառելու, որովհետեւ կենդանեաց շունչը նոյն տեղը ալ լաւ կը տաքցընէ : Կ'ըսեն Թէ Պ . Լաուֆրտ քանի մը ամսուան մէջ այնչափ չափ ըրեր է աս բանէս, որ առջինին կրկին մեծութեամբ ուրիշ գոմ մ'ալ շինելու միտք ունի :

Փարիզու մէջ Բժշկայ Լիւր :

ՓԱՐԻԶՈՒ Ինչպէս զարգացած օրագրին մէջ կը կարդանք . 1812ին Փարիզու մէջ բժշկութեան ու վիրաբուժութեան արուեստ բանեցնողներուն Թիւն էր 537 հոգի . իսկ 1851ին 1352 հոգի, որ ըսել է Թէ քառասուն տարուան մէջ 851 բժիշկ ու վիրաբուժ աւելցեր են նոյն քաղաքը : Աս ալ գիտնալու է որ 1812ին Փարիզու բնակչաց Թիւն էր 547,756 հոգի, որով 1018 հոգւոյ մէկ բժիշկ կ'իյնայ . իսկ հիմա 900,000 հոգի սեպելով բնակիչը, շատ շատ 666 հոգւոյ մէկ բժիշկ կ'իյնայ :

Նոր քեռալ խնդրաբանիս :

ՆՈՅՆԿԵՄ քաղքին մէջ բնաւոյժ մը յարդի վրայ բնաւուծական փորձեր ընելու ատեն, գտեր է որ անոր խժային մասը լուծելով մնացածը Թել Թել նիւթ մը կը գառնայ ամենեկին վուշի նման . և կրկին կրկին փորձելով կը տեսնէ որ յարդէն ելածը քթանի ու վուշի պէս մանեւու ալ կու գայ, և աւելի լուս ալ կը ճերմկի :

Նոր քեռալ լեայ նոր խնդրաբանիս :

ՄԻԼԱՆՈՒ վիմագրատանց մէկուն մէջ փորձ մը ըրեր են՝ որ մասնաւոր կերպով մը բուսաբանութեան շատ օգտակար կրնայ ըլլալ, այսինքն որ և իցէ բոյս ու ծաղիկ, վիմագրութեան քարին վրայ տաւաորել նոյն իսկ բնական բոյսը գործածելով առանց ուրիշ ծրագրութեան : Աս բանիս համար բոյսը բնաւուծական բաղադրութեամբ մը կը թըրջեն ու չորնալէն ետեւ վիմագրութեան քարին վրայ կը տարածեն ու կը կոխեն . այս կերպով անանկ լաւ կը տպաւորուի բոյսին ձևը՝ որ Դարտար արուեստաւոր մ'ալ չկրնար այնչափ նմանցընել :

Մըշալ :

ԳԱՂԱՌՈՑ տէրութիւնը 50,000 Փրանքի մըցաւ նաև կը խոստանայ փետրուարի 23ին հրատարակած հրովարտակով մը անոր՝ որ հնարք մը գտնայ Վոլթայի բարդը (pile de Volta) անտեսական իւր նայութեան մէջ գործածելու կամ տաքցընելու կամ լուսաւորելու համար, կամ բնաւուծութեան մէջ կամ մէքենականութեան մէջ և կամ գործնական բժշկութեան մէջ : Հինգ տարուան միջոցի մէջ ամէն ազգի ուսումնականք կրնան իրենց գիւտը հաղորդել . որ ուսումնականաց մասնաւոր ժողովք մը ի Փարիզ քննէ ու տեսնէ Թէ իրապահանջեալ պայմանները պահուած են Թէ չէ :